

ภาคผนวก ข

แบบวัดคุณธรรมของนักเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบวัดคุณธรรมของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียน หมายถึง ความดีงามที่ควรปลูกฝังขึ้นในจิตใจของเยาวชน เพื่อเป็นหลักการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องในการเตรียมรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี 2558 ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความมีจิตสาธารณะ ความสามัคคี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การที่นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้ปฏิบัติตามกฎกติกาของโรงเรียนได้ แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1.1 การควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่แสดงออกทางกาย วาจา ใจ ได้แก่ การแต่งกายถูกระเบียบ การพูดสุภาพกับผู้อื่น การยืนตรงเคารพธงชาติ การเข้าแถวรับบริการ การตั้งใจเรียน

1.2 การตรงต่อเวลา หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่แสดงออกในการรักษาเวลา การตรงต่อเวลา ได้แก่ การมาโรงเรียนตรงเวลา การทำงานเสร็จตามกำหนด การส่งการบ้านตามกำหนด การมาตามนัดตรงเวลา

2. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายด้วยความพากเพียร อดทนพร้อมทั้งยอมรับผลการกระทำนั้น ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่

2.1 ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การเป็นนักเรียน ได้แก่ สนใจในการเรียน ชยันในการเรียน ชยันในการทำงาน

2.2 ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ต่อโรงเรียน ได้แก่ ดูแลรักษาความสะอาดในโรงเรียน ดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน

3. ความมีจิตสาธารณะ (Public Mind) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทนและการร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

3.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู เพื่อนทำงานด้วยความเต็มใจ ได้แก่ อาสาทำงานให้ผู้อื่น แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่นๆ ช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้ผู้อื่น

3.2 การร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่กระตือรือร้นเข้ามีส่วนร่วม ช่วยแก้ปัญหาในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

4. ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันกระทำกิจกรรมในการศึกษาเล่าเรียน ในการอยู่ร่วมกันในครอบครัวในชุมชน โดยปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน ยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ

คำชี้แจง

1. แบบวัดคุณธรรมของนักเรียน เป็นแบบวัดคุณธรรมนักเรียนก่อนและหลังเรียนตามหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในยุคประชาคมอาเซียนโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัย

ตอนที่ 2 แบบวัดคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ

ตอนที่ 3 แบบวัดคุณธรรมด้านความมีจิตสาธารณะ

ตอนที่ 4 แบบวัดคุณธรรมด้านความสามัคคี

2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกรหรือการปฏิบัติตนของนักเรียน ซึ่งมี 4 ระดับ ดังนี้

4 หมายถึง มีความรู้สึกหรือการปฏิบัติทุกครั้ง

3 หมายถึง มีความรู้สึกหรือการปฏิบัติบ่อยครั้ง

2 หมายถึง มีความรู้สึกหรือการปฏิบัติบางครั้ง

1 หมายถึง ไม่เคยมีความรู้สึกหรือการปฏิบัติ

ตอนที่ 1 แบบวัดคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัย

ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
1. ฉันรู้สึกไม่ดีเมื่อทำผิดกฎของโรงเรียน				
2. ฉันมาโรงเรียนตรงเวลา				
3. ฉันทำความเคารพคุณครู				
4. ฉันมุ่งมั่นกระทำให้งานบรรลุเป้าหมาย				
5. ฉันส่งการบ้านสม่ำเสมอ				
6. ฉันทำความสะอาดห้องเรียน				
7. ฉันทำความสะอาดโต๊ะเรียน				
8. ฉันทิ้งขยะในที่รองรับขยะ				
9. ฉันยอมรับผลที่ตนเองกระทำทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จโดยไม่กล่าวโทษผู้อื่น				
10. ฉันแต่งกายสะอาดเรียบร้อย				
11. ฉันจัดโต๊ะคุณครูและตกแต่งด้วยแจกันดอกไม้				
12. ฉันแต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน				
13. แม้ว่าฉันไม่ได้ไปโรงเรียนฉันจะถามเพื่อนเรื่องงานที่คุณครูสั่งและทำงานส่งครู				
14. ฉันมีความกล้าที่จะตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง				
15. ฉันร่วมรับผิดชอบการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น				
16. ฉันดูแลความสะอาดเรียบร้อยก่อนออกจากห้องน้ำ				
17. ฉันขออนุญาตคุณครูก่อนเข้าและออกห้องเรียน				
18. ฉันไม่เคยทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน				
19. ฉันจะกลับบ้านตรงเวลาที่บอกผู้ปกครองไว้				
20. ฉันหลีกเลี่ยงการเข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธง				

ตอนที่ 2 แบบวัดคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ

ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
1. ฉันตั้งใจทำเวรประจำวัน				
2. ฉันพยายามทำงานในหน้าที่ให้ดีและถูกต้อง				
3. เมื่อถูกตำหนิฉันตั้งใจว่าจะทำงานให้ดียิ่งขึ้น				
4. ฉันทำงานให้ได้ผลงานตามเป้าหมายที่วางไว้				
5. ฉันปรับปรุงวิธีการทำงานเสมอ				
6. ฉันมีความละเอียดรอบคอบ ตรวจสอบความถูกต้องของงานเพื่อให้งานมีคุณภาพ				
7. ฉันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งงานได้ตามกำหนด				
8. ฉันพร้อมจัดการและทุ่มเทเวลา ตลอดจนทรัพยากร เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่องานตามที่วางแผนไว้				
9. ฉันมีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จของงานที่ทำ				
10. ฉันให้ความสำคัญกับลำดับคุณภาพและความถูกต้องของงานที่ทำ				
11. ฉันตั้งใจทำงานประจำวันของฉัน				
12. ฉันมีความกระตือรือร้นจนขวนขวายที่จะปฏิบัติงานประจำของฉัน				
13. ฉันสนใจ ใฝ่หา ศึกษา ทดลอง วิธีการที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ				
14. ฉันมีความพร้อมและความเต็มใจในการทำงาน				
15. ฉันรู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์				

ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
16. ฉันแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นในการทำงานได้				
17. ฉันสนใจแสวงหาความรู้ในการทำงานเพิ่มขึ้น				
18. ฉันรับรู้เป้าหมายและความคืบหน้าของงาน				
19. ฉันยอมรับและเปิดเผยข้อมูลซึ่งกันและกัน				
20. ฉันมีความพร้อมและกระตือรือร้น ในการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน				

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 3 แบบวัดคุณธรรมด้านความมีจิตสาธารณะ

ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
1. ฉันเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม				
2. ฉันเผชิญปัญหาและอุปสรรคได้อย่างเหมาะสม				
3. ฉันมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องร้องขอ				
4. ฉันมีกริยาท่าทางเป็นมิตร				
5. ฉันเลือกกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม				
6. ฉันปรับปรุงและพัฒนาจุดบกพร่องของตนเอง อยู่เสมอ				
7. ฉันหาเหตุผลเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่อเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น				
8. ฉันเชื่อว่าปัญหาจะคลี่คลายได้โดยปล่อยให้เวลา เป็นตัวช่วย				
9. ฉันระบุปัญหาและสาเหตุจากข้อมูลที่ได้				
10. ฉันคิดว่าการดูแลของส่วนรวมเป็นหน้าที่ของเรา ทุกคน				
11. ฉันใช้คำพูดที่เสริมสร้างความหวัง และมีกำลังใจ				
12. ฉันแสดงพฤติกรรมยกย่อง ยินดี เมื่อบุคคลอื่น ปฏิบัติสิ่งที่ดีงาม				
13. ฉันสื่อสารกับเพื่อนด้วยน้ำเสียงสุภาพ นุ่มนวล เป็นมิตร				
14. ฉันปฏิบัติต่อเพื่อนโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล				
15. ฉันใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาโดยยึดหลัก ความถูกต้อง และหลักศีลธรรม				

ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
16. ถ้ามีการขอบริจาคเพื่อช่วยเหลือคนที่ประสบภัยพิบัติต่างๆ ฉันจะรีบบริจาคทันที				
17. ถ้าเพื่อนพลาดหวังในสิ่งใดฉันจะให้กำลังใจเพื่อต่อสู้ใหม่				
18. เมื่อเห็นคุณครูถือสิ่งของมากฉันจะทำเป็นมองไม่เห็น				
19. เมื่อมีอันตรายเป็นเกิดขึ้นกับเพื่อนฉันจะนิ่งเฉยโดยไม่บอกหรือเตือนเพื่อน				
20. ฉันช่วยพัฒนาบริเวณโรงเรียนให้สะอาดอยู่เสมอ				

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 4 แบบวัดคุณธรรมด้านความสามัคคี

ข้อความ	ระดับความรู้สึกหรือการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
1. ฉันมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน				
2. ฉันควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกของตนเองได้				
3. ฉันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้				
4. ฉันไม่เล่าเรื่องที่เพื่อนไม่ลงรอยกันให้เพื่อนฟัง				
5. เมื่อพบเห็นเพื่อนถือสิ่งของมากมายฉันมักจะช่วยเหลือเสมอ				
6. ฉันแบ่งปันยางลบให้เพื่อนเมื่อเพื่อนขอยืม				
7. ฉันร่วมรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย				
8. ฉันร่วมปรับปรุงและแก้ไขข้อผิดพลาดของงาน				
9. ฉันยิ้มและทักเพื่อนเมื่อพบกัน				
10. ฉันไม่ชอบใจเมื่อเพื่อนทะเลาะกัน				
11. ฉันปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
12. เมื่อทำงานกลุ่มเรามีการวางแผนและกำหนดบทบาทของสมาชิกก่อนการทำงาน				
13. เมื่อทำงานกลุ่มสำเร็จพวกเราช่วยกันเก็บอุปกรณ์				
14. เมื่องานกลุ่มมีข้อผิดพลาดเราช่วยกันแก้ไข				
15. ฉันรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม				
16. ฉันไม่เคยก่อเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อน				
17. ฉันไม่เคยพูดจาเยาะเย้ยถากถางให้เพื่อนเสียใจ				
18. เมื่อเพื่อนมีความทุกข์ฉันไม่เคยซ้ำเติมเพื่อน				
19. เมื่อเพื่อนทำให้ฉันเจ็บฉันจะไม่คิดแก้แค้น				
20. เมื่อเพื่อนทำผิดแล้วขอโทษฉันจะไม่โกรธและให้อภัย				

คะแนนก่อนและหลังเรียน

ที่	ความมีวินัย		ความรับผิดชอบ		จิตสาธารณะ		ความสามัคคี	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	58	53	53	48	43	44	52	60
2	29	65	54	49	41	46	46	48
3	38	66	41	54	33	61	30	49
4	34	37	33	32	30	34	28	32
5	64	59	58	55	56	54	48	65
6	68	63	66	68	58	65	62	67
7	50	35	49	40	40	55	38	56
8	61	59	69	65	68	66	67	49
9	56	62	57	53	53	57	63	61
10	44	56	52	59	44	64	53	62
11	52	54	54	54	51	62	62	62
12	55	48	65	44	64	53	60	52
13	43	65	46	68	42	66	48	71
14	52	65	56	65	56	65	57	63
15	66	68	69	68	62	66	62	62
16	33	67	41	64	33	62	36	58
17	43	63	43	56	47	61	40	55
18	63	56	65	59	61	60	64	62
19	34	63	34	65	36	61	34	70
20	58	57	52	54	49	50	53	52